

1. FENNTARTÁSI JELENTÉS 2022.12.01.-2023.11.30.

TOP-5.3.1-16-BA1-2017-00002

„A helyi identitás és kohézió erősítése a Magyarországi mikrotérségben”

6.1. Szakmai anyag

- A fenntartási időszak célkitűzései akként valósultak meg a közösségi kezdeményező- és cselekvőképesség fejlődése tekintetében, hogy több helyi egyesület lett bevonva a programok összeállításába, szervezésébe és lebonyolításába, pl.: Magyarország és Mecsekpölöske falu egyesületei, valamint lovassport egyesület, borrend egyesületek (Magyarország, Bodolyabér). A közösségi szerepvállalás megerősítése, a kijelölt céletterületen elhelyezkedő települések közösségei közötti együttműködés kialakulása volt. pl. a települési polgárőrségek tagjai biztosították a rendezvényeket (Magyarország, Magyarherotelend, Mecsekpölöske, Oroszló). Abaliget, Husztót és Kovácsszénája tekintetében is folytatódott a pályázati időszakban kialakított rendezvények, pl. Husztóti Paradicsom Fesztivál, Abaligeti Mézes-Kukoricás Napok. Liget községben megrendezésre került a Tepertő és Forralt Bor Fesztivál, ami új programelem volt a pályázatban.
- Megfelelve a speciális célkitűzésnek, többféle közösségi kompetencia erősödött a lakosságban, pl. az együttműködési készség, az egymásra figyelés, segítségnyújtás, a kezdeményező-készség, az önkéntesség, identitástudat, településhez való kötődés. Többször került sor a települések között polgármesteri szinten a programok megbeszélésében, valamint a közös fenntartású óvodák szakmai támogatásával kapcsolatban. Új elemként jelentkezett közös szülő-gyermek óvodás kirándulás az önkormányzat által biztosított zártkerti vendégházhoz, megismerve a szőlő- és gyümölcstermesztés folyamatát, valamint egy méhésznél is látogatást tettek, belelátva a méhek világába.
- A közösségben rejlő rejtett kulturális értékek, helyi tudás, hozzáértés, tapasztalat és közösségi segítői lehetőségek megőrzésre kerültek, folytatva az önszervező, informális tanulási folyamatoknak a helyi közösségben, pl. iskolásoknak kézműves foglalkozások tartása, húsvéti és adventi készülődés, ezek mind folytatódó programok voltak rendszeresen megtartva. Így elősegítve a Cselekvési Tervben nevesített célkitűzések elérését.
- A programok a fenntartási időszakban is folytatódottak önszervező módon a megkezdett szomszédolásos és hagyományőrző rendezvények, melynek a projekt során megszerzett tudás és gyakorlat adott alapot. Bővültek a települési fórumok számai, érdeklődőbbek lettek az emberek és a közösségek a települések meghatározó eseményeivel kapcsolatban, pl. Széki Kerekasztal, „Kérdezzük meg a polgármestert” (Családi Majális), Mecsekpölöskei Falunap főzőverseny, Bodolyabér borosgazdák hagyományőrzése, Vince-napi venyigeszentelés környező települések meghívásával.
- Az információk áramlását segítő módszer az azóta is működő hirdetőtáblák folyamatosan új anyagokkal történő ellátása települési hatáskörben, pl. Magyarország tekintetében helyi nyomtatott hírlevél és újság került kiadásra 2023-ban. A települési rendezvények internetes megjelenése, meghívókkal, fényképes dokumentálással. A Szabadtéri Néprajzi Múzeum által rendszeresen e-mailben meghirdetett JóGyakorlatON megnevezésű képzéshez és konferenciához történő online bekapcsolódás lehetőségét is kihasználtuk 2023. évben. Ez sok jó módszer megismerését tette lehetővé közösségszervező szakembereink számára, legfőképpen a települési programok megrendezésében (1. sz. melléklet).

- A fenntartási időszakban megvalósított események rendszerességét a 2023. évi programtábla tartalmazza (2. sz. melléklet). Rendszerességet jelent még a településen azon stratégiai dokumentumainak felülvizsgálata, mint pl. a helyi esélyegyenlőségi program 2 évenkénti kötelező áttekintése, vagy a falufórumok (közmeghallgatások) megtartása, amelyek 2023. évben is megrendezésre kerültek a településeken. A fenntartási időszak során a közlekedésbiztonsági instrukciók és gyakorlati foglalkozások alapján tovább folytathattuk a gyerekek számára a közlekedésbiztonsági programok megvalósítását, óvodások és iskolások részére is, pl. Magyarországon, a Patak völgye Pihenőpark közlekedési KRESZ pályáján. Ez az alábbi csoportokat érintette: bölcsődések mini eszközökkel a KRESZ parkban, óvodások és 1-2. osztályos iskolások számára lábbal hajtott és elektromos autókkal foglalkozások a KRESZ parkban. Az iskola 3-8. osztályosainak kerékpáros bemutató foglalkozásra került sor szintén a KRESZ parkban. Megvalósult az a cél, hogy már gyerekkorban ismerkedjenek meg a gyerekek a közlekedési szabályokkal, így hozzájárulva a Cselekvési Tervben rögzített célkitűzések eléréséhez. A program bővült lovas foglalkozásokkal is, egyrészt 3-8. osztályos iskolások számára külön időpontban, valamint a gyermek- és egyéb rendezvényeinken is lehetőség volt lovagolni a Magyarországi Önkormányzati Sportegyesület Lovas Szakosztálya által: a Családi Majális, Mikrotérségi Gyermeknap, Kishertelendi Juniális, Falunap-Búcsú és két lovasnap rendezvények alkalmával. Így folytatva a program során bevezetett új rendezvény bővítéseket. A lovasterápia nem csak gyerekeknek, hanem a felnőtt korosztálynak is élvezetes egészségmegőrző lehetőség.
- A pandémia elmúltával 2023. évben lassan, ahogy látszik is a rendezvények számából, visszaállt a rendezvények kihasználtsága a településeken. Pl. a Mikrotérségi Gyermeknapon már elértük a 200 fős gyermeklétszámot, a korábbi 140-150 fős létszámok helyett.

6.2. Tanulmány

6.2.1. A megvalósított projektesemények általános tapasztalatainak bemutatása, a közösségi kezdeményező és cselekvőképesség fejlesztése, a közösségi szerepvállalás erősítése:

- a) Általános megállapítások:
 - A környezetvédelmi és esélyegyenlőségi jogszabályokat betartottuk. A rendezvényterületeken a védett természeti és kulturális értékeket megőriztük az események ideje alatt, így tevékenységek azokat nem veszélyeztették. Fennálló környezeti kár vagy az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba ütköző nem-megfelelőség nem állt fenn.
 - A nyilvános eseményeken és kommunikációban a települések, konzorciumi tagok tevékenységei esélytudatosságot fejeztek ki, azaz nem közvetítettünk szegregációt, és elősegítette az érintett csoportokra vonatkozó meglévő előítéletek csökkentését.
 - A helyi esélyegyenlőségi programok folyamatosan felülvizsgálatra kerülnek a meghatározott határidők figyelembe vételével a konzorciumi települések tekintetében, lakossági fórumok bevonásával (pl. Széki Kerekasztal).
- b) Közösségi részvétel:
 - Közösségek részvételével megvalósult rendezvények: településenként lakossági fórumok és közmeghallgatások. A tevékenység célja volt a 9 érintett település mindegyikének aktuális társadalmi, gazdasági helyzetének és mobilizálható erőforrásainak feltárása, és az ezekből eredő szükségletek, javaslatok megvitatása és rögzítése. Lehetőség nyílt a helyben lakók számára a közösség, a helyi társadalom életében történő cselekvő részvételre, bekapcsolódásra. Eredményként könyvelhető el, hogy igénye keletkezett a helyi lakosságnak a közösségi települési fórumokon való részvételre.
 - A közösségi tevékenységek történeti feltárása és elérhetővé tétele: folytatódtak a települési értéktárak bővítése, az azóta felszínre került új elemekkel. Eredmény a fiatalabb generációk bevonása a település értékeinek megismerésébe és gyűjtésébe, pl. kézműves foglalkozások.

- Közösségi akciók megvalósítása: a kialakult szomszédünnepek megrendezése folytatódott, pl. gyermeknap, falunapok, fesztiválok, ahol a projekt során beszerzett 72 garnitúra sörpad és asztal, valamint 54 rendezvénysátor felhasználásra került. Nyomatott újság és hírlevél került kiadásra (3. sz. melléklet: kötelező kulturális statisztika 2023. év): újság 800 példány, hírlevél 2900 példány, szórólap, meghívó 6400 példány, plakát 450 példány. Az információs hirdetőtáblák anyaggal való ellátása folyamatos mind a 9 településen. Lakossági részvételi fórumok: 9 esemény, minden településen volt.

Eredmény, hogy a rendezvények szervezésében a közösségi szerepvállalás erősödését tudtuk elérni, valamint a környező települések lakói is megismerhették egymást, és további közösségi kezdeményezések folytatódtak, pl. családi akadályverseny, adventi ablakok, szilveszteri futás. Az asztal-pad garnitúrák és a sátrak sok egyéb rendezvényen is felhasználásra kerültek, segítve a közösségi kezdeményezésekkel létrejött újabb eseményeket. A helyi tudás feltárása és átadása szintén a közösségi cselekvőképesség példája lett, pl. kézműves, főző, kertépítő tanulókörök, falusi hagyományokat átadó foglalkozások.

- Közösségfejlesztési folyamatról tájékoztató közösségi információs pont fenntartása: folyamatos anyagküldés a hirdetőtáblákra, valamint az információs pont működtetése pultrendszerrel és a hozzá tartozó tájékoztatói dokumentumokkal.

A tevékenység széles hozzáférést biztosított, könnyen megközelíthető helyen lévő tájékoztatói ponton, valamint a településekre kihelyezett hirdetőtáblákkal, ahol a 9 érintett település közösségei megbízható és naprakész felvilágosítást kaptak a települések életére hatást gyakorló legfontosabb közhasznú (helyi, köznapi, mindennapi, közérdekű, közösségi, általános) információkról.

A közösségi információs pont fenntartását indokolta, hogy helyben elérhetővé váljon minden közérdekű információ. Eredmény, hogy az információs pont a közösségfejlesztés fő helyszíne maradt.

- A közlekedésbiztonsági programok folytatódtak, pl. az iskolások biztonságos kerékpáros közlekedésre tanítása. A gyerekek körében a közlekedésbiztonsági programok megvalósításával a lakosság körében erősítettük a közlekedésbiztonsági szemléletet. Indokolt volt a szemléletformáló kampány megvalósítása, amelynek eredményeképpen óvatosabban és megfontoltabban közlekednek az elsődleges célcsoport tagjai, a gyerekek, mint kerékpárosok. A fiatalok számára nagyon hasznos volt a kerékpáros gyermekfoglalkozás.

6.2.2. A Cselekvési Terv így segíti a helyi társadalom aktuális kérdéseinek feltárását:

- A fórumokon, a beszélgetések során újból fogalmazódtak kérdések, amelyek alapján a közösségi cselekvéseket lehetséges szervezni.
- A közösségi beszélgetés eredményeként tovább bővült azon személyek köre a lakosságból, akik aktívan szeretnének cselekedni a településért, a közösségi felelősségvállalás, elköteleződés tovább erősödött a résztvevők körében.
- A lakosság szélesebb köréhez eljutnak az információk elektronikus és papír alapú hírlevelek segítségével, amely lehetőséget ad a lakosság közösségfejlesztési folyamatokba való bevonására. Így a lakosok véleménynyilvánításukon keresztül megtapasztalják, hogy aktív résztvevői a folyamat alakításának.
- A helyi cselekvők köre szélesedett, a lakosságot valóban érdeklő problémákról széles körű véleményhalmaz kerül összegyűjtésre, és visszajelzést kapunk a közösség tagjainak cselekvési hajlandóságáról.
- A fentiekben leírt és kiemelt tevékenységek nagyban hozzájárultak és megfelelő módszernek bizonyultak a helyi társadalom aktuális kérdéseinek feltárásához.

6.2.3. Mely tevékenységeket és milyen okok miatt folytattuk:

- A közlekedésbiztonsági projekttevékenység folytatásának indoka a kistelepülésen élő gyerekek segítése és közlekedési tudnivalók bővítése, kiemelten a kerékpározásra.
- A bűnmegelőzési projekttevékenység folytatásában a települések polgárőrségeinek együttműködését alakítottuk ki, amely növelte a kistelepüléseken élők

biztonságérzetét, a rendszeres járőrözés segítette a bűncselekmények megelőzését, főkébb az idősebb lakosság körében.

- A kézműves foglalkozások folytatása népszerű volt az iskolák tanulói, pedagógusai és a szülők körében.
- A helyi esélyegyenlőségi programok felülvizsgálatánál a lakosság bevonása, 2 évente kötelező tevékenység.
- A rendezvények folytatásának indoka, hogy a pandémia után újból kulturális eseményeken tudjuk a lakosságot megmozgatni. A kialakított hagyományos rendezvények folytatása fontos a kistelepüléseken.
- Az értéktárak tekintetében mindenképpen fontos volt az értékek gyűjtésének folytatása.

6.2.4. A konzorciumként való együttműködés milyen szakmai, szervezési és egyéb tapasztalatok megszerzéséhez járult hozzá:

- A konzorciumban történő együttműködés folytatódott szakmai és szervezési területen is. Települési egyesületek, mint alkotócsoportok bevonása több település rendezvényeibe (meghívások, fellépések, pl. Magyarhertelendi Bordal-kör, Magyarszéki Nyugdíjas Énekkar, Pyliske Tánccsoport).
- Szervezési együttműködés terén az éves rendezvénynaptárak egyeztetése alakult ki, mely segített elkerülni az események időbeli ütközését, valamint segítette a helyi alkotócsoportokat, hogy több településen felléphessenek.
- Egyéb tapasztalatok megszerzése: a konzorcium területén kialakult egy igény a lakosság körében is másik települések megismerésére és rendezvényeinek látogatására.

6.2.5. A dokumentum összeállításába bevont megvalósítók: volt projektmenedzser, volt szakmai megvalósítók és a települési közösségfejlesztők voltak, hiszen ők vitték végig a gyakorlatban a fenntartási időszak tevékenységeit (rendezvényszervezés, információgyűjtés és továbbítás stb.).

6.3. A projekt keretében beszerezett eszközök nyilvántartása
A nyilvántartást a 4. sz. melléklet tartalmazza.

6.4. Szerzői információk

- A dokumentumot összeállította: Balogh Péterné közösség szervező, Dalmady Árpád informatikus, Kárpáti Jenő polgármester.
- Az elkészült szakmai és tanulmány anyagok megtekinthetők a www.magyszek.hu webcímen (5. sz. melléklet).

Magyarszék, 2024. augusztus 28.

Kárpáti Jenő
polgármester

